

महानगरपालिका / नगरपरिषदांमध्ये काम करणाऱ्या
नगर रचना व मुल्यनिर्धारण विभागाच्या अधिकाऱ्यांची
कार्ये व कर्तव्यांबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : टिपीक्षी. १९०८ / १९८४ / प्र. क्र. १ / ०९ / नवि-२७

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २८ जानेवारी २०१०

संदर्भ :— (१) शासन निर्णय, न. वि. व सा. आ. वि. क्रमांक टिपीक्षी. १०७९ / ४९२८ /
सीआर-२१७५ / युडी-६, दिनांक २९ ऑक्टोबर १९८०.

(२) शासन परिषद्रंक, न. वि. वि., न. वि. व सा. आ. वि. क्रमांक टिपीक्षी.
१०७९ / ४९२८ / सीआर- २१७५ / युडी-६, दिनांक ९ डिसेंबर १९८०.

प्रस्तावना :

राज्यातील विविध महानगरपालिका / नगरपरिषदांमध्ये नगर रचना विषयक घावी हाताळण्यासाठी
शासकीय आस्थापनेवर अथवा प्रतिनियुक्तीच्छा नगर रचना विभागातील विविध संवर्गातील अधिकारी
कार्यरत आहेत. त्यामुळे संदर्भिय शासन निर्णय क्रमांक १ व २ अन्वये 'अ' वर्ग नगरपरिषदांमध्ये शासकीय
आस्थापनेवर नगर रचनाकार पदांची निर्मिती: करून त्यांची कार्ये व कर्तव्यांबाबत आदेश निर्गमित केलेले
आहेत. तथापि, महानगरपालिका / नगरपरिषदांमध्ये शासकीय आस्थापनेवर अथवा प्रतिनियुक्तीने कार्यरत
असलेल्या उप संचालक, नगर रचना; सहायक संचालक, नगर रचना व नगर रचनाकार पदावरील
अधिकाऱ्यांची कार्ये व कर्तव्ये याबाबत अद्याप आदेश निर्गमित करण्यात आले नसल्याने ती ठरविण्याचा
प्रस्ताव शासन विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :

संदर्भ क्रमांक १ व २ चे शासन निर्णय अधिक्रमित करून राज्यातील महानगरपालिका /
नगरपरिषदांमध्ये शासकीय आस्थापनेवर अथवा प्रतिनियुक्तीवर कार्यरत असणाऱ्या नगर रचना विभागातील^१
उप संचालक, नगर रचना; सहायक संचालक, नगर रचना; नगर रचनाकार व सहायक नगर रचनाकार
यांची नगर रचनाविषयक कार्ये व कर्तव्ये पुढीलप्रमाणे राहतील :—

(१) प्रशासकीय कार्यपद्धती :

महानगरपालिका / नगरपरिषदांमधील उप संचालक, नगर रचना; सहायक संचालक,
नगर रचना; नगर रचनाकार व सहायक नगर रचनाकार हे त्या त्या महानगरपालिका /
नगरपरिषदांमधील नगर रचना विभागाचे प्रमुख म्हणून काम पाहतील व महानगरपालिका
आयुक्त / मुख्याधिकारी यांना थेट अहवाल सादर करतील.

(२) विकास योजनेची अंमलबजावणी :

- (अ) विकास योजना अंमलबजावणीसाठी प्राथम्य यादी तयार करून त्यानुसार
अंमलबजावणीसाठी आवश्यक ते तांत्रिक सहकार्य करणे.
- (ब) केंद्र शासन पुरस्कृत व राज्य शासनाच्या विविध योजनांखाली अर्थसहाय्य मिळविण्यासाठी
प्रस्ताव तयार करणे व त्या अनुषंगाने शासनास वेळेचेळी पत्रव्यवहार करणे.

- (क) महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम / भूसंपादन अधिनियमांतर्गत विकास योजनेच्या प्रस्तावाखाली जमिनीच्या भूसंपादनासाठी आवश्यक ती कार्यवाही करणे, खाजगी धाटाघाटीने जमीन संपादनामध्ये तांत्रिक अभिंगाय देणे, संपादित करावयाच्या जमिनीच्या मुल्यांकनाचा प्राथमिक अहवाल तयार करणे.
- (ड) विकास योजनेबाबत आवश्यकतेनुसार फेरबदलाचे प्रस्ताव तयार करणे.
- (इ) महानगरपालिका / नगरपालिकेला नगर रचना विषयाशी संबंधित प्रकरणात तांत्रिक सल्ला देणे.
- (फ) विकास योजनेच्या अंमलबजावणीबाबतची सर्व प्रकरणे हाताळणे.

(३) विकास नियंत्रण :

महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम, १९६६ च्या कलम ४४ अंतर्गत प्राप्त विविध बांधकाम परवानगी, विकास परवानगी, अभिन्यास मंजुरीच्या प्रकरणांची छाननी करणे; आयुक्त, म.न.पा. / गुरुख्याधिकारी, नगरपालिका / नगरपरिषदा यांच्या मंजुरीने प्रारंभ प्रमाणपत्र, बांधकाम पुर्णत्वाचे प्रमाणपत्र, भोगवटा प्रमाणपत्र इ. अनुषंगिक कामाबाबत कार्यवाही करणे.

- (४) महानगरपालिका / नगरपालिका / नगरपरिषदांतील प्रभाग अधिकाऱ्यांना व इतर संबंधितांना अनधिकृत बांधकामाच्या प्रकरणात महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियमाच्या कलम ५२, ५३, ५४ व ५५ च्या अनुषंगाने सल्ला व मार्गदर्शन देणे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सुरेश कांकणी २८.०१.२०१०

(सुरेश कांकणी)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रतः :

महालेखापाल-१, मुंबई / महालेखापाल-२, नागपूर.
प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
सचिव-२, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
संचालक, नगर रचना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, मुंबई.
सह संचालक, नगर रचना, पुणे.
विभागीय आयुक्त, पुणे / औरंगाबाद / भासिक / नागपूर / नांदेड / कोकण विभाग, नवी मुंबई / अमरावती.
आयुक्त, सर्व महानगरपालिका.

सर्व जिल्हाधिकारी.
उप सचालक, नगर रचना, पुणे / औरंगाबाद / नाशिक / नागपूर / कोकण विभाग, नवी मुंबई / अमरावती;
सहायक संचालक, नगर रचना / नगररचनाकार (सर्व जिल्हे).

संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.

मुख्याधिकारी, सर्व नगरपालिका / नगरपरिषदा.

सर्व सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कार्यासन अधिकारी, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

संगणक कक्ष, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

निवड नस्ती (नवि-२७).